

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16CoZm/219/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113214880
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3113214880.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrylovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivicy Čelkovej v právnej veci žalobkyne G. E., bydliskom Y. č. XXX/XX, XXX XX J. L., právne zastúpenej Advokátska kancelária, JUDr. Ondrej Polák, s.r.o. so sídlom Železničná 90/12, 017 01 Považská Bystrica, IČO 47 248 432, proti žalovanej B. E., bydliskom Y. č. XXX/XX, XXX XX J. L., právne zastúpenej E. C. F., advokátkou, so sídlom kancelárie V. XXX/X, XXX XX J. L., o zaplatenie 22 000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 36CbZm/55/2014-85 zo dňa 3. júna 2015, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz č.k. 36Zm/255/2013-13 zo dňa 4.8.2013 vydaný Okresným súdom Trenčín a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania o námietkach v sume 1 111,76 eur k rukám právneho zástupcu žalobkyne JUDr. S. J., advokáta, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala, aby súd vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorým uloží žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 22 000 eur so 6 % úrokom z omeškania od 6.11.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania, všetko do 3 dní. Žalobkyňa uviedla, že vydaním vlastnej zmenky zo dňa 24.10.2011 sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobkyni zmenkovú pohľadávku vo výške 22 000 eur. Žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie zmenkovej pohľadávky listom zo dňa 23.10.2012 spolu s predložením zmenky a so stanovením lehoty na plnenie do 5.11.2012 na označený účet. Žalovaná na výzvu nereagovala, zmenkovú pohľadávku nezaplatila.

Vo veci vydal súd prvého stupňa zmenkový platobný rozkaz č.k. 36Zm/255/2013-13 zo dňa 14.8.2013, ktorým zaviazal žalovanú na zaplatenie zmenkovej sumy 22 000 eur so 6% úrokom od 6.11.2012 do zaplatenia a na náhradu trov konania v sume 2 170,25 eur, pozostávajúcich zo súdneho poplatku za žalobu v sume 1 320 eur a z trov právneho zastúpenia v sume 850,25 eur, do troch dní odo dňa doručenia zmenkového platobného rozkazu, alebo na podanie námietok v tej istej lehote. V zákonnej lehote podala žalovaná proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky. Podľa obsahu mali niektoré námietky žalovanej proti zmenkovému platobnému rozkazu pôvod v samotnej listine zmenky podľa čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len ZZŠ) a niektoré námietky smerovali proti povinnosti žalovanej ako dlžníka platiť zmenku podľa čl. I § 17 ZZŠ. V námietkach žalovaná navrhla zmenkový platobný rozkaz zrušiť. Poukazovala na to, že žalovaná zmenka má viacero nedostatkov, pre ktoré je neplatná. Namietala, že predmetná zmenka nemá určený údaj sročnosti. V zmysle § 2 ods. 2, resp. § 76 ods. 2 ZZŠ zmenka, ktorá nemá určený údaj sročnosti, je sročná na videnie. V zmysle § 34 ZZŠ je takáto zmenka sročná pri predložení, pričom musí byť predložená do jedného roka

do dáta vystavenia. Podľa tvrdenia žalobkyne, listom zo dňa 23.10.2012 bola žalovaná vyzvaná, aby zmenku zaplatila v lehote do 5.11.2012, pričom žalobkyňa tvrdila, že predmetnú zmenku v tejto lehote aj predložila. Predmetná zmenka nebola v zákonnej lehote jedného roka predložená, čím ju možno považovať za neplatnú. Uviedla, že žalobkyňa sa dlhodobo nezdržuje na adrese trvalého pobytu. Výzva je zo dňa 23.10.2012 a preto nemožno predpokladať, že mohla byť táto zmenka predložená v lehote do 24.10.2012, teda do jedného roka tak, ako to požaduje zákon. Zmenka bola predložená nesprávnym spôsobom, pretože vo výzve zo dňa 23.10.2012, ktorým mala byť predmetná zmenka predložená na platenie, nebola predložená zmenka, ale iba jej kópia. Zákon č. 191/1950 Zb. v žiadnom smere neparticipuje s možnosťou predloženia kópie zmenky. Zo zmenky nie je vôbec jasné, komu sa má predmetná zmenková suma zaplatiť. Vzhľadom na to, že za položkou komu je iba slovom napísané dvadsaťdvatisíc eur, nie je možné zistiť, či je oprávneným zo zmenky naozaj žalobkyňa G. E.. Nejasné určenie toho, komu sa má zaplatiť zmenková suma má za príčinu úplnú neplatnosť predmetnej zmenky a z toho vyplývajúcu nedôvodnosť predmetnej žaloby. Jedným z ďalších formálnych nedostatkov je aj miesto a dátum vystavenia predmetnej zmenky, keďže za nadpisom miesto a dátum vystavenia nie je uvedené žiadne miesto, ani dátum. Aj v prípade, že by sa za miesto, dátum vystavenia zmenky považovali slová napísané hore, t.j. "Považskej Bystrici 24. októbra 2011", je toto miesto vystavenia určené neurčitým spôsobom. Zmenka neobsahuje v zmysle § 75 ods. 2 ZZŠ ani bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, keďže za slovami suma slovom nie je napísaná žiadna suma, čo je jedným z ďalších mnohých formálnych nedostatkov tejto zmenky. Okrem toho, ako miesto platenia je uvedené "v hotovosti". Táto skutočnosť má taktiež za príčinu to, že predmetná zmenka má svoje formálne nedostatky, keďže v zmysle § 1 ods. 5 ZZŠ má zmenka nesprávne a zmätočne uvedené miesto platby. Žalovaná nebola žalobkyni nikdy nič dlžná, práve naopak, žalobkyňa dlžila žalovanej za prácu, ktorú pre ňu dlhodobo vykonávala. V dôsledku nevyplácania odmeny dostala žalobkyňa žalovanú do nepriaznivej situácie, ktorú musela z krátkodobého hľadiska okamžite riešiť, keďže splácala úver, prostredníctvom ktorého rekonštruovala svoj rodinný dom. Z tohto dôvodu považovala žalovaná nárok žalobkyne za neplatný a neexistujúci. Namietala celú vecnú i formálnu stránku nároku. Plnením zo zmenkového platobného rozkazu by došlo k nedôvodnému obohateniu žalobkyne.

V písomnom vyjadrení zo dňa 17.9.2013 žalobkyňa, okrem iného, uviedla, že matka účastníčok konania A. E. bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľností - rodinného domu súp. č. XXX na parc. C KN č. XXXX/X, garáže súp. č. XXX na parc. C KN č. XXXX/X, parcel C KN č. XXXX/X o výmere 278 m², č. XXXX/X o výmere 340 m² a č. XXXX/X o výmere 28 m², k.ú. J. L.. Matka tieto nehnuteľnosti nadobudla od svojich rodičov. Darovacou zmluvou zo dňa 11.10.2007, ktorej vklad bol povolený Správou katastra v Považskej Bystrici pod V XXXX/XXXX, matka všetky označené nehnuteľnosti darovala žalovanej. Preto, aby žalovaná nebola oproti žalobkyni zvýhodnená a nezískala celý nehnuteľný majetok po matke, považovali všetky tri (matka, žalobkyňa a žalovaná) za spravodlivé a správne, aby žalobkyňa za tento nadobudnutý majetok žalovaná aspoň čiastočne odškodnila náhradou v peniazoch. Dohodli sa, že žalovaná zaplatí žalobkyni 22 000 eur, keď ju o to žalobkyňa požiada a na túto sumu a z tohto jediného dôvodu žalovaná žalobkyni vystavila zmenku, ktorá je predmetom konania.

Z dokazovania vykonaného listinami mal súd prvého stupňa preukázané, že žalovaná vystavila vlastnú zmenku obsahujúcu miesto vystavenia : Považská Bystrica, dátum vystavenia : 24. októbra 2011, zmenkovú sumu 22 000 eur, túto sumu slovom, bezpodmienečný sľub zaplatiť zmenkovú sumu 22 000 eur na rad : G. E., Y. XXX/XX, J. L., splatnosť (mesiac slovom) - nevyplnené, splatné v (miesto platenia) : Považská Bystrica, splatné v (domicil) : hotovosti, meno, priezvisko, dátum nariadenia, číslo občianskeho preukazu a podpis vystaviteľa - žalovanej. Výzvou zo dňa 23.10.2012 vyzval právny zástupca žalobkyne žalovanú na plnenie zo žalovanej zmenky, pričom prílohou výzvy bola kópia zmenky. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou rodinného domu súpisné číslo XXX postavenom na parc.č. XXXX/X, garáže súpisné č. XXX postaveného na parc.č. XXXX/X a parcel registra C č. XXXX/X - orná pôda o výmere 278 m², č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 340 m² a č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 28 m², ktoré nadobudla na základe darovacej zmluvy uzavretej s A. E..

Na zistený skutkový stav aplikoval súd prvého stupňa § 175 ods. 1, 4 O.s.p., čl. I § 1, § 2 ods. 2, § 34 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, § 67 ods. 1, § 75, § 76 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a § 17 ZZŠ. Z listiny žalovanej zmenky súd prvého stupňa zistil, že zmenka bola vyplnená rukou na predtlačenom vzore zmenky. Na predtlačenom tlačive zmenky sú súvislými čiarami vyznačené riadky pre jednotlivé údaje, ktoré majú byť vypísané, pričom pod jednotlivými čiarami vymedzujúcimi riadky sa nachádza text

určujúci aké údaje majú byť nad príslušnou čiarou doplnené. Skutočnosť, že text pod čiarou sa týka údajov, ktoré majú byť vyplnené v riadku nad čiarou, logicky vyplýva z grafického usporiadania textu zmenky a jej obsahu, keďže týmto usporiadaním listina zmenky začína a aj končí, tento spôsob vyplnenia údajov na zmenke je zrejmý zo všetkých vypísaných údajov na zmenke (aj z tých, ktoré žalovaná nenamietala, napr. meno vystaviteľa a jeho podpis na zmenke). Ide o obvyklú prax v zmenkovom práve pri vyplňaní zmenky. Takýto záver pri žalovanej zmenke vyplýva aj z rozsahu voľného miesta, vynechaného na zmenke pre jednotlivé údaje, nakoľko ak by mali vypisované údaje na zmenke nasledovať za predtlačným textom pod čiarami, nebolo by možné zmenku riadne vyplniť, nakoľko napr. údaje o vystaviteľovi zmenky a jeho podpis by sa za text "meno/názov, pečiatka, adresa a podpisy vystaviteľa zmenky" reálne nezместil. Z uvedeného súd prvého stupňa ustálil, že text pod jednotlivými čiarami na zmenke určuje údaje zmenky, nachádzajúci nad príslušnou čiarou. Vzhľadom k tomu, že nad čiarou, pod ktorou sa nachádza text "komu", je uvedené meno, priezvisko, dátum narodenia a adresa žalobkyne, súd prvého stupňa nezistil absenciu remitenta (veriteľa) na zmenke. Zo žalovanej zmenky je nesporné meno toho, komu sa má platiť (žalobkyni), pričom údaj remitenta nadväzuje na zmenkové prehlásenie (sľub). Na základe uvedených skutočností súd prvého stupňa považoval námietku žalovanej, podľa ktorej „z predmetnej zmenky nie je vôbec jasné, komu sa má predmetná zmenková suma zaplatiť“ za neopodstatnenú. V konaní nebol preukázaný takto vymedzený dôvod neplatnosti zmenky v zmysle čl. I § 76 ods. 1 ZZŠ. V ľavom hornom rohu listiny žalovanej zmenky sa nachádza čiara, nad ktorou je text: "Považská Bystrica, 24. októbra 2011". Pod touto čiarou sa nachádza text: "miesto a dátum vystavenia (mesiac slovom)". Z uvedeného je zrejmé, že podľa čl. I § 75 bod 6 ZZŠ žalovaná zmenka obsahuje dátum a miesto vystavenia zmenky. Miesto vystavenia je určené Mestom Považská Bystrica, ide teda o dostatočne určitý údaj. Námietku týkajúcu sa neurčitosti miesta a dátumu vystavenia zmenky považoval súd prvého stupňa za neopodstatnenú. V konaní nebola preukázaná neplatnosť zmenky v zmysle čl. I § 76 ods. 1 ZZŠ z dôvodu absencie miesta a dátumu vystavenia zmenky. Žalovaná v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu tiež namietala, že "zmenka neobsahuje v zmysle § 75 ods. 2 ZZŠ ani bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, keďže za slovami suma slovom nie je napísaná žiadna suma, čo je jedným z ďalších formálnych nedostatkov tejto zmenky". Súd prvého stupňa túto námietku žalovanej v zmysle čl. I § 75 bodu 2 ZZŠ posúdil ako nedôvodnú. Na žalovanej zmenke sa nachádza bezpodmienečný zmenkový sľub v ďalšom riadku pod textom "miesto a dátum vystavenia (mesiac slovom)" v znení: "ZA TÚTO ZMENKU ZAPLATÍM". V pravom hornom rohu listiny zmenky je v rámci uvedenej zmenkovej sumy 22 000 eur, ktorá je na zmenke napísaná aj slovom ("Dvadsaťdva tisíc eur"), a to pod údajmi remitenta, kde je v ďalšom riadku nad súvislou čiarou uvedená suma slovom a pod čiarou text "suma slovom". Súčasťou zmenkového sľubu je i určitá peňažná suma, vrátane jej meny. Vzhľadom k tomu v konaní nebola preukázaná neplatnosť zmenky v zmysle čl. I § 76 ods. 1 ZZŠ z dôvodu absencie bezpodmienečného zmenkového sľubu na listine zmenky. Dižník sa zaväzuje zaplatiť zmenku v určitom mieste, v platobnom mieste. V ľavom dolnom rohu listiny žalovanej zmenky je uvedené nad súvislou čiarou "Považská Bystrica" a pod touto čiarou text: "Splatné v (miesto platenia)". Z uvedeného je zrejmé, že platobné miesto žalovanej zmenky je určité, v súlade s čl. I § 75 bod 4 ZZŠ. Vzhľadom k tomu súd prvého stupňa považoval aj túto námietku žalovanej za neopodstatnenú. V konaní nebola preukázaná neplatnosť zmenky v zmysle čl. I § 76 ods. 1 ZZŠ z dôvodu neurčitosti platobného miesta. Súd prvého stupňa poukázal na to, že je pravdou, že na zmenke sa pod platobným miestom, v ľavom dolnom rohu listiny, nachádza text nad čiarou "hotovosti" a pod čiarou "Splatné v (domicil)", avšak tento text na zmenke nespochybňuje, ani žiadnym spôsobom neovplyvňuje platobné miesto, v ktorom sa má zmenka zaplatiť, ani nespôsobuje jeho zmätočnosť. Ide o určenie spôsobu vykonania platby zmenkovej sumy.

Pre konkrétnu zmenku možno vyvodiť jej splatnosť len z obsahu zmenky samotnej. Splatnosť zmenky však nemusí byť určená výslovnou doložkou na zmenke, pretože ak nie je na zmenke uvedená splatnosť platí, že podľa čl. I § 76 ods. 2 ZZŠ ide o zmenku splatnú na videnie (vistazmenku). Na žalovanej zmenke splatnosť nie je výslovne stanovená /údaj nad čiarou, pod ktorou sa nachádza text "Splatnosť (mesiac slovom)", nie je vypísaný/, v dôsledku čoho je žalovaná vlastná zmenka zmenkou na videnie v súlade s čl. I § 33 ods. 1 ZZŠ. Podľa čl. I § 34 ods. 1 ZZŠ zmenka na videnie je splatná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dátumu vystavenia. Žalovaná zmenka bola vystavená 24.10.2011. Podľa tvrdenia žalobkyne zmenka bola predložená žalovanej na platenie spolu s výzvou právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 23.10.2012. V námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu poprela predloženie zmenky na platenie v zákonnej jednoročnej lehote. Súd prvého stupňa mal zato, že žalovaná toto tvrdenie v konaní nepreukázala. Podľa názoru súdu prvého stupňa

skutočnosti, že výzva je zo dňa 23.10.2012 a žalobkyňa sa už dlhodobo nezdržuje na adrese trvalého pobytu, nevylučujú možnosť predloženia zmenky na platenie žalovanej v zákonnej lehote podľa čl. I § 34 ods. 1 ZZŠ. Súd prvého stupňa poukázal na nespornosť a abstraktnosť zmenkových záväzkov, s čím súvisí i dôkazné bremeno na strane žalovanej ako dlžníčky. Konštatoval, že žalovaná v konaní dôkazné bremeno neuniesla. Zdôraznil, že žalovaná je priamym dlžníkom z vlastnej zmenky (vystaviteľom), v dôsledku čoho pre ňu podľa čl. I § 78 ods. 1 ZZŠ platí to, čo pre prijímateľa cudzej zmenky na základe čl. I § 53 ods. 1 ZZŠ. I v prípade, ak by predmetná zmenka nebola predložená priamemu dlžníkovi (žalovanej) na platenie, možno sa voči nej domáhať práv zo zmenky na súde, pričom doručenie žaloby žalovanej má účinky prezentácie zmenky (SJ 4/2003). Ak nie je zmenka pri splatnosti predložená k plateniu, ide síce vždy o porušenie zákonnej povinnosti majiteľa zmenky, avšak vo vzťahu k priamym dlžníkom zo zmenky, teda aj žalovanej, toto porušenie nestíha žiadna sankcia. Nepredloženie zmenky na platenie v zákonom stanovenej lehote vedie k úplnému zániku práv zo zmenky iba voči nepriamym dlžníkom (OP 10/2002). Vzhľadom k uvedenému súd prvého stupňa považoval námietku neplatnosti žalovanej zmenky z dôvodu jej nepredloženia na platenie v zákonnej lehote za bezpredmetnú. K žalobe o vydanie zmenkového platobného rozkazu žalobca predložil originál žalovanej vlastnej zmenky, v dôsledku čoho súd prvého stupňa v zmysle čl. I § 67 ods. 1 ZZŠ považoval za právne irelevantnú aj námietku žalovanej o predložení zmenky nesprávnym spôsobom (predložená iba kópia zmenky). Poukázal na to, že je potrebné prihliadnuť na bezpečnostnú a obežnú funkciu opisov, ktorú plnia tým, že prvopis zmenky zostáva bezpečne uložený u majiteľa a opis môže byť zasielaný. V konaní nebola sporná existencia originálu žalovanej zmenky. Žalovaná v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu namietala tiež, že „žalobkyni nikdy nič nedlžila, ale práve naopak, žalobkyňa dlžila jej za prácu, ktorú pre ňu dlhodobo vykonávala“. Z obsahu tejto námietky je zrejmé, že v zmysle čl. I § 17 ZZŠ ide o kauzálnu námietku, nakoľko nemá pôvod v samotnej zmenkovej listine, ani v zákone č. 191/1950 Z.z., ale v príčine (v kauze) zmenky, a teda je založená na právnych vzťahoch účastníčok konania, ktoré by mali žalovanú zmenku sprevádzať. Vzhľadom k tomu táto námietka nemohla účinne spochybniť formálnu platnosť žalovanej zmenky. Súd prvého stupňa uzavrel, že žalovaná v konaní neuniesla dôkazné bremeno, keďže tvrdenia, ktoré sú obsahom tejto námietky, nepreukázala. V konaní nebol špecifikovaný, konkrétne zdôvodnený, ani preukázaný dlh žalobkyne voči žalovanej titulom nevyplatenej odmeny za prácu, ktorú mala žalovaná vykonať pre žalobkyňu. Taktiež nebolo preukázané či a akú prácu mala konkrétne žalovaná pre žalobkyňu vykonať. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebol preukázaný ani zánik dôvodu vystavenia žalovanej zmenky, námietka proti zmenkovému platobnému rozkazu, že žalovaná žalobkyni nikdy nič nedlžila, nie je námietkou, ktorá by v zmysle čl. I § 17 ZZŠ zbavovala žalovanú ako zmenkového dlžníka jej povinnosti zaplatiť žalovanú zmenku. Pre nedôvodnosť námietok podaných žalovanou proti zmenkovému platobnému rozkazu súd prvého stupňa ponechal vydaný zmenkový platobný rozkaz v platnosti. Rozhodnutie o náhrade trov konania o námietkach v prospech úspešnej žalobkyne odôvodnil súd prvého stupňa aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobkyni priznal náhradu za zaplatený súdny poplatok zo žaloby a trovy právneho zastúpenia.

V zákonnej lehote podala žalovaná proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, ktorým napadla rozsudok vo veci samej aj v rozhodnutí o náhrade trov konania. Odvolací dôvod žalovaná vymedzila v rozsahu § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodila, že súd prvého stupňa pochybil už pri vysporiadaní sa so skutočnosťou, či bola zmenka predložená na platenie, nesprávne posúdil, že sa žalovaná nezdržiavala na adrese trvalého bydliska, v ktorom jej mala byť predložená zmenka na platenie. Súd prvého stupňa sa s odkazom na § 34 ZZŠ nesprávne právne vysporiadal s predložením zmenky na platenie. Žalovaná sa nestotožnila s názorom súdu prvého stupňa o predložení kópie zmenky v súlade s právnymi predpismi, pretože je dôležité chrániť právnu istotu zmenečníka pred tým, aby mu nebola predložená falošná kópia zmenky. Namietala nesprávne právne posúdenie námietky týkajúcej sa neurčitého označenia remitenta, keď z formálneho usporiadania textu na zmenke nie je jasné komu sa má zo zmenky plniť. Opätovne poukázala na to, že zmenka nie je platným úkonom, ktorý žalovaná neurobila s vedomím, že niekedy bude musieť zaň niekedy niečo plniť. Žalobkyňa a žalovaná urobili tento úkon len „pro forma“ pre prípad, že by došlo k predaju nehnuteľnosti. Vzťahy medzi sa nakoniec tak vyhrotili, že žalobkyňa a ich matka nútili žalovanú k predaju domu, neskôr k vráteniu daru s pozemkom a nakoniec bola žalovaná fyzicky napadnutá svojou matkou a žalobkyňa požaduje 22 000 eur. Podľa názoru žalovanej sa súd prvého stupňa nesprávne vysporiadal s neurčitosťou miesta a dátumu vystavenia zmenky, zmenečného sľubu, miesta splatnosti a nakoniec aj s argumentáciou

žalovanej o neexistencii zmenečného záväzku. Navrhla, aby odvolací súd zrušil zmenkový platobný rozkaz vydaný súdom prvého stupňa a žalovanej priznal náhradu trov konania v prvostupňovom konaní.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a žalovanú zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázala na to, že odvolanie žalovanej je nedôvodné, súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav a jeho rozhodnutie je v súlade so zákonom. Žalovaná v odvolaní zopakovala svoje výhrady a pripomienky proti zmenke, spôsobu jej vyplnenia a predloženia na platenie. Všetky námietky žalovanej uvedené v odvolaní skúmal súd prvého stupňa, a to pred vydaním zmenkového platobného rozkazu a v konaní o námietkach. S námietkami žalovanej sa súd prvého stupňa dôsledne vysporiadal. Žalovaná vie, že zmenka je platná, snaží sa oddialiť plnenie zmenkovej sumy a preto konanie predlžuje a podanie odvolania považuje žalobkyňa za zákonnú možnosť oddialenia právoplatnosti rozhodnutia.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového žalobu zamietol a žalobkyňu ako úspešnému účastníkovi konania priznal náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Predovšetkým posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne.

Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávania podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právnej zástupkyne žalovanej postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Tento dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávanie sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodený znak ospravedlnosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. Novela Občianskeho súdneho poriadku vykonaná zákonom č. 388/2011 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2012 zaviedla obligatórne náležitosti návrhu na odročenie pojednávania.

Návrh právnej zástupkyne žalovanej na odročenie pojednávania, doručený súdu prvého stupňa dňa 13.5.2015 o 6,40 hod. v deň pojednávania, neobsahuje obligatórne náležitosti návrhu podľa § 119 ods. 2 O.s.p. Tento návrh nebol podaný bez zbytočného odkladu a neobsahuje určenie dňa, keď sa právna zástupkyňa žalovanej dozvedela o dôvode na odročenie pojednávania. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa nariadením pojednávania na prejednanie veci samej na deň 13.5.2015 umožnil

sporovým stranám zúčastníť sa prejednávania veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti žalovanej a právnej zástupkyne žalovanej splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalovanej na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti žalovanej a jej právnej zástupkyne súd prvého stupňa neodňal žalovanej možnosť konať pred súdom.

Predmetom prejednávania v právnej veci v konaní pred súdom prvého stupňa boli námietky žalovanej proti zmenkovému platobnému rozkazu, kedy sa v konaní o námietkach nerozhodovalo priamo o uplatnenom nároku žalobkyne, ale o tom, či sa zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti alebo nie, t.j. či sa zruší a to sčasti alebo celkom. Podaním námietok nenastáva situácia, že sa zmenkový platobný rozkaz zrušuje zo zákona. Zmenkové záväzky sú záväzky z listinného cenného papiera a teda to, kto a akým spôsobom je zo zmenky zaviazaný, vyplýva zo samotnej zmenky. V konaní o námietkach platí koncentračná zásada. Súd prvého stupňa posudzoval len námietky uplatnené žalovanou počas plynutia zákonnej 3-dňovej lehoty na ich podanie. Podané námietky môžu mať charakter námietok absolútnych alebo relatívnych-kauzálnych. Predmetom konania v danej veci nie je uplatnenie práva z kauzálneho záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania, ale je uplatnenie práva zo zmenky. Žalovaná v konaní o námietkach proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu nesie dôkazné bremeno, je povinná preukázať dôvodnosť podaných námietok, ako aj ich vplyv na jej záväzok zo zmenkovej obligácie. Z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že žalobkyňa ako majiteľka zmenky nemusí pri predložení a pri vymáhaní zmenky preukazovať povinnosť žalovanej zaplatiť dlh zo zmenky. Podaním námietok proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu ide o obranu dlžníka proti povinnosti zaplatiť zmenku. Okruhom prípustných námietok je zároveň vymedzená hranica nespornosti a abstraktnosti zmenečného záväzku. Zodpovednosť vystaviteľa zmenky vzniká podpisom zmenky (článok I. § 75 ods.7), formálne platnou zmenkou (článok I. § 75 ods. 1 - 6) a jeho spôsobilosťou zmenečne sa zaväzovať (článok III. § 1).

Z hľadiska posúdenia zodpovednosti žalovanej ako vystaviteľa zmenky posudzoval súd prvého stupňa všetky absolútne námietky žalovanej týkajúcej sa zmenky a jej povinných náležitostí v rozsahu čl. I § 75 bod 1. - 7. ZZŠ. Odvolací súd konštatuje správnosť skutkových zistení súdom prvého stupňa tvoriacich formu zmenku a jej vyplnenia, ako aj správnosť následných právnych záverov súdu prvého stupňa, predovšetkým posúdenia, že žalovaná vystavila v prospech žalobkyne vlastnú zmenku, v ktorej chýbal údaj o zročnosti. Podľa čl. I § 76 ods. 2 ZZŠ potom platí, že táto zmenka bola zročná na videnie (vistazmenka). Pre posúdenie zročnosti vlastnej zmenky sa použijú a aplikujú ustanovenia čl. I § 33 až 37 ZZŠ. Vistazmenka je zročná ihneď, ako je predložená majiteľom zmenky zmenečníkovi - vystaviteľovi. Od zročnosti zmenky je nutné odlíšiť lehotu, dokedy musí byť vistazmenka predložená na platenie. Táto lehota je zásadne jednoročná (pokiaľ nebola skrátená alebo predĺžená vystaviteľom) a plynie od dátumu vystavenia zmenky. V danom prípade žalovaná vystavila zmenku dňa 24. októbra 2011. Ku skráteniu alebo predĺženiu zákonnej lehoty na jej predloženie žalovanou nedošlo, preto platí jednoročná lehota na predloženie zmenky. Táto lehota končí dňom, ktorý sa zhoduje s dňom, od ktorého táto lehota plynie. Pre plynutie lehoty určenej podľa rokov platí všeobecná právna úprava podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Lehota na predloženie zmenky (prezentácia zmenky) plynula do 24.10.2012. Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu prezentovala zmenku písomne v rámci výzvy zo dňa 23.10.2012, pričom predložila na platenie kópiu zmenku. Predložením vlastnej zmenky na videnie na platenie nastala zročnosť (splatnosť) zmenky. Odvolací súd, zhodne so súdom prvého stupňa, je toho názoru, že predloženie zmenky vo forme kópie zmenky ako prílohy výzvy zo dňa 23.10.2012 v platobnom mieste (Považská Bystrica), predstavuje spôsob prezentácie zmenky, ktorý je prípustný podľa čl. I § 77 ods. 1 písm. f) ZZŠ v spojení s čl. I § 67 ods. 1 ZZŠ. V konaní bolo nesporne preukázané, že v čase predloženia zmenky na platenie pre určenie jej zročnosti bola žalobkyňa majiteľom zmenky a mala túto zmenku v rukách. Prvopis zmenky žalobkyňa predložila v konaní ako prílohu žaloby. Žalovaná ako vystaviteľ vlastnej zmenky je priamym dlžníkom rovnako ako príjemca cudzej zmenky podľa čl. I § 78 ods. 1 ZZŠ. Dôsledkom tohto postavenia žalovanej ako vystaviteľa vlastnej zmenky je, že ani omeškanie zachovávacích úkonov sa netýka jej záväzku.

Posúdením skutkového stavu odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, že žalovaná v konaní nespĺnila dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p., najmä pri uplatnenej kauzálnej námietke spočívajúcej v tvrdení, že voči žalobkyni nemá žiaden dlh. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nespĺnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena.

Posúdením obsahu odvolania žalovanej odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa sa skutkovo a právne vysporiadal so všetkými odvolacími tvrdeniami a námietkami žalovanej. Žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by neboli predmetom konania pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd preto odvolací dôvod podaného odvolania žalovanou posúdil a vyhodnotil ako nedôvodný, bez opory v zistenom skutkovom stave a právnom posúdení veci.

Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvého stupňa za aplikácie § 142 ods. 1 O.s.p. vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 151 ods. 2 O.s.p. Žalobkyňa v lehote do 3 dní od vyhlásenia rozsudku náhradu trov odvolacieho konania nevyčísľila. Okrem trov právneho zastúpenia žalobkyni zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia iné trovy nevyplývajú. Z tohto dôvodu odvolací súd žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.